

Uddannelsen til professionsbachelor i sygepleje ved Professionshøjskolen University College Sjælland i Slagelse

Akkreditering af eksisterende uddannelsesudbud

Indstilling til Akkrediteringsrådet
December 2009

Journalnummer: 2009-0170

Uddannelsen til professionsbachelor i sygepleje ved Professionshøjskolen University College Sjælland i Slagelse

Akkreditering af eksisterende uddannelsesudbud

Uddannelsen til professionsbachelor i sygepleje ved Professionshøjskolen University College Sjælland i Slagelse

© 2009 Danmarks Evalueringsinstitut

Citat med kildeangivelse er tilladt

Bemærk:

EVA sætter komma efter Dansk Sprognævnets anbefalinger, dvs. at der som hovedregel ikke sættes komma foran ledsætninger.

Publikationen er kun udgivet i elektronisk form på: www.eva.dk

Indhold

1	Indstilling	5
2	Indledning	6
3	Oplysninger om udbuddet	9
4	Vurdering af de enkelte kriterier	14

1 Indstilling

Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) har sammen med et panel af eksterne eksperter gennemført en akkrediteringsvurdering af Professionshøjskolen University College Sjællands udbud af uddannelsen til professionsbachelor i sygepleje i Slagelse.

EVA indstiller udbuddet til:

Positiv akkreditering

EVA's indstilling bygger på ekspertpanelets vurdering af om kriterierne for relevans og kvalitet samlet set er opfyldt.

Opfyldte kriterier

Ekspertpanelet vurderer at udbuddet opfylder kriterierne om:

- Beskæftigelse (kriterium 1)
- Erhvervs- og professionsbaseret (kriterium 3)
- Udviklingsbaseret i relation til erhverv og profession (kriterium 4)
- Udviklingsbaseret i relation til forskningsviden (kriterium 5)
- Læringsudbytte (kriterium 6)
- Indhold og tilrettelæggelse (kriterium 7)
- Undervisere (kriterium 8)
- Praktik (kriterium 9)
- Kvalitetssikring af praktik (kriterium 10)
- Faciliteter og ressourcer (kriterium 11)
- Kvalitetssikring af internationaliseringen (kriterium 13)
- Systematisk og kontinuerligt kvalitetsarbejde (kriterium 14)
- Gennemførelse (kriterium 15)
- Vurdering af læringsudbytte (kriterium 16)
- Opnåelse af læringsudbytte (kriterium 17).

Delvist opfyldte kriterier

Ekspertpanelet vurderer at udbuddet delvist opfylder kriteriet om:

- Aftager- og dimittendkontakt (kriterium 2) fordi udbuddet ikke har dokumenteret en løbende kontakt med dimittender.

Kriterium 12 er ikke vurderet

Ekspertpanelet har ikke vurderet kriterium 12 om internationalisering da dette kriterium først gælder ved akkrediteringer som sættes i gang efter 1. august 2009 i overensstemmelse med lov om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser, nr. 207 af 31.3.2008, § 39, stk. 2.

Mere information

Ekspertpanelets vurderinger af om de enkelte kriterier er opfyldt, uddybes i rapportens kapitel 4. I rapportens indledning findes mere information om ekspertpanelets sammensætning og den faglige vurderingsproces.

2 Indledning

Denne akkrediteringsrapport indeholder Danmarks Evalueringsinstituts (EVA's) akkrediteringsvurdering af det eksisterende udbud af uddannelsen til professionsbachelor i sygepleje ved Professionshøjskolen University College Sjælland som udbydes i Slagelse.

Rapportens formål i akkrediteringsprocessen

Akkrediteringsrapporten danner grundlag for Akkrediteringsrådets afgørelse om positiv akkreditering, betinget positiv akkreditering eller afslag på akkreditering af udbuddet.

Akkrediteringsrådet meddeler afgørelsen til institutionen og Undervisningsministeriet. Undervisningsministeriet beslutter på den baggrund om udbuddet kan godkendes. En forudsætning for godkendelse er dog at udbuddet er blevet akkrediteret positivt af Akkrediteringsrådet. Se sidst i dette afsnit hvad der står i Undervisningsministeriets akkrediteringsbekendtgørelse om dette.

Den faglige vurdering

En akkrediteringsvurdering af et uddannelsesudbud er en faglig vurdering af om udbuddet lever op til foruddefinerede kriterier for relevans og kvalitet. Denne akkrediteringsvurdering er foretaget ud fra de kriterier for udbuds relevans og kvalitet som er fastsat i bilag 3 i Undervisningsministeriets akkrediteringsbekendtgørelse.

EVA har nedsat et eksternt ekspertpanel til at foretage de faglige vurderinger af udbuddet. Ekspertpanelet består af personer med viden om de relevante fag-, uddannelses- og beskæftigelsesområder (se afsnittet om organisering nedenfor).

Ekspertpanelet har gennemført akkrediteringsvurderingen på baggrund af det samlede dokumentationsmateriale. Det består for det første af professionshøjskolens skriftlige dokumentation (regdegørelse og bilag) for hvordan udbuddet opfylder kriterierne. Bemærk at de bilag der er anført her i rapporten under kriterierne er identiske med institutionens egne bilagsangivelser og desuden omfatter alle de bilag institutionen har angivet. For det andet består det af den information som ekspertpanelet og EVA har fået ved besøg på udbudsstederne.

I kriterierne 1, 15 og 17 indgår nøgletal for udbuddet, og der er for hvert af disse kriterier fastsat en vejledende minimumsgrænse for hvornår kriteriet er opfyldt af udbud af sygeplejerskeuddannelsen. Alle ekspertpaneler der medvirker i akkreditering af udbud af uddannelsen, har sammen med EVA været med til at fastsætte de vejledende minimumsgrænser på et indledende ekspertmøde. Der gælder derfor samme vejledende minimumsgrænser for alle udbud af uddannelsen.

Hvis et eller flere kriteriers nøgletal for udbuddet ligger under den vejledende minimumsgrænse, har institutionen haft mulighed for at dokumentere evt. særlige forhold som institutionen mener har indflydelse på nøgletallet. Hvis institutionen har indsendt supplerende dokumentation, er den indgået i ekspertpanelets vurdering af kriteriet. Om dette er tilfældet, fremgår af begrundelsen for vurderingen af det enkelte kriterium i kapitel 4.

Organisering

Ekspertpanelet er sammensat så dets medlemmer tilsammen har:

- Fagspecifik viden og erfaring
- Uddannelsesmæssig og pædagogisk viden og erfaring
- Viden om og erfaring med uddannelsen i et studenterperspektiv
- Viden om og erfaring fra relevante beskæftigelsesområder.

Se www.eva.dk for en uddybning af de krav EVA stiller til eksperternes kompetencer.

Medlemmerne af ekspertpanelet er:

- Lone Sandahl Løndal, sygeplejerske, cand.cur. og master of public administration, oversygeplejerske på Regionshospitalet Viborg, Skive, Kjellerup. Næstformand i Censorformandskabet for sygeplejerskeuddannelsen og tidligere underviser og vicerektor ved Sygeplejeskolen i Randers.
- Lotte Brøndum Kjelstrup, sygeplejerske, cand.cur., pædagogisk diplomuddannelse og diplomuddannelse i undervisning og uddannelsesplanlægning, udviklingssygeplejerske på Hospice-Limfjord. Har tidligere været og har lang erfaring som underviser ved sygeplejerskeuddannelsen og er nu censor ved sygeplejerskeuddannelsen og de sundhedsfaglige diplomuddannelser.
- Johnny Poulsen, studerende ved sygeplejerskeuddannelsen på Professionshøjskolen VIA University College i Holstebro. Er medlem af bestyrelsen og uddannelsesudvalget for sygeplejerskeuddannelsen for VIA University College. Er formand for De Studerendes Råd samme sted og næstformand for De Studerendes Råd for Campus Holstebro.
- Anne Munck, sygeplejerske, cand.cur. og diplomuddannelse i systemisk organisation og ledelse, oversygeplejerske på ortopædkirurgisk afdeling, Århus Sygehus. Erfaring fra ledende sygeplejefaglige stillinger og censor ved sygeplejerskeuddannelsen, specialuddannelsen for intensivsygeplejersker og masteruddannelsen i klinisk sygepleje.

Institutionen har haft mulighed for at gøre indsigelse hvis den har betvivlet en eller flere eksperters habilitet. Alle eksperterne har underskrevet en habilitetserklæring og en erklæring om tavshedspligt.

Evalueringsekspert Martin Sørensen fra EVA har haft det metodiske og praktiske ansvar for akkrediteringsvurderingen. Specialkonsulent Inge Enroth har haft det overordnede projektansvar, bl.a. ansvaret for at sikre tværgående konsistens i forhold til EVA's øvrige akkrediteringsvurderinger af eksisterende uddannelsesudbud.

Metode og proces

Akkrediteringsvurderingen bygger på metodiske elementer som er internationalt anerkendte, og på de europæiske standarder og retningslinjer for kvalitetssikring af videregående uddannelse. Akkrediteringsvurderingen omfatter derfor:

- Selvevaluering (redegørelse og bilag)
- Ekstern vurdering ved et fagligt ekspertpanel
- Institutionsbesøg ved ekspertpanelet og EVA
- Offentliggørelse af en rapport.

EVA har tilrettelagt akkrediteringsprocessen med det formål at sikre en transparent proces og tilvejebringe et solidt dokumentationsmateriale som ekspertpanelet kan foretage sin vurdering på baggrund af.

Processen er forløbet sådan:

- Institutionen har været inviteret til EVA's vejledende informationsmøde om akkrediteringsopgaven.
- Institutionen har indsendt skriftlig dokumentation (redegørelse og bilag) efter EVA's skriftlige vejledning fra marts 2009 som findes på www.eva.dk.
- Ekspertpanelet og EVA har analyseret materialet og bedt institutionen om at indsende supplerende dokumentation ved tvivlsspørgsmål.
- Ekspertpanelet og EVA har været på besøg på udbudsstedet.
- EVA har udarbejdet akkrediteringsrapporten på baggrund af ekspertpanelets faglige vurderinger. Rapporten er efterfølgende godkendt af ekspertpanelet.
- Institutionen har haft mulighed for at korrigere evt. faktuelle fejl i et udkast til rapporten og i øvrigt kommentere akkrediteringen.
- EVA har sendt den endelige akkrediteringsrapport til Akkrediteringsrådet og har samtidig offentliggjort rapporten på www.eva.dk.

Det siger bekendtgørelsen

I Undervisningsministeriets bekendtgørelse om akkreditering og godkendelse af erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser mv. står der:

§ 1, stk. 3. Akkrediteringsrådet træffer afgørelse om akkreditering af tidligere godkendte udbud af erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser på grundlag af de kriterier, der fremgår af bilag 3.

§ 7, stk. 3. EVA afgiver en akkrediteringsrapport med en samlet indstilling til Akkrediteringsrådets afgørelse om positiv akkreditering eller afslag på akkreditering. For så vidt angår et godkendt udbud kan EVA tillige indstille udbuddet til betinget positiv akkreditering. Stk. 5. EVA indstiller et godkendt udbud til positiv akkreditering, når det eksterne ekspertpanel vurderer, at kriterierne for relevans og kvalitet, som angivet i bilag 3, samlet set er opfyldt.

Stk. 6. EVA indstiller et godkendt udbud til betinget positiv akkreditering, når det eksterne ekspertpanel vurderer, at kriterierne for relevans og kvalitet, som angivet i bilag 3, samlet set ikke er opfyldt, men forventes at kunne opfyldes inden for en periode på op til 12 måneder, jf. § 15, stk. 1.

§ 12. Akkrediteringsrådet fastlægger de overordnede rammer for rådets virksomhed og træffer afgørelse om akkreditering efter § 1.

§ 13. Grundlaget for rådets afgørelse efter § 12, stk. 1, er en akkrediteringsrapport efter kapitel 3.

§ 14. Rådet kvalitetssikrer EVA's opgavevaretagelse efter denne bekendtgørelse, herunder særligt med hensyn til:

- 1) udvælgelse og brug af det faglige ekspertpanel, der foretager den faglige vurdering af uddannelser og udbud i forhold til kriterierne for relevans og kvalitet og*
- 2) sikring af at akkrediteringsrapporten indeholder vurdering af de enkelte kriterier for relevans og kvalitet, herunder at kriterierne anvendes tilstrækkeligt konsistent.*

3 Oplysninger om udbuddet

Udbudsadresse

Akkrediteringsvurderingen omfatter udbud af uddannelsen på denne adresse:

Sygeplejerskeuddannelsen i Slagelse
Ingemannsvej 35
4200 Slagelse

Præsentation af udbuddet

For at give et overordnet indtryk af udbuddet gengives her i afsnittet institutionens egen præsentation af udbuddet fra institutionens redegørelse. Bemærk at praktik kaldes for klinisk undervisning på sygeplejerskeuddannelsen.

Udbuddets struktur

Formålet med uddannelsen til professionsbachelor i sygepleje er at kvalificere den studerende til efter endt uddannelse at kunne fungere selvstændigt som sygeplejerske og til at indgå i et fagligt og tværfagligt samarbejde. Uddannelsen skal, i overensstemmelse med den samfundsmæssige, videnskabelige og teknologiske udvikling samt befolkningens behov for sygepleje, kvalificere den studerende inden for teoretiske og kliniske sygeplejekundskaber.

Uddannelsen er normeret til 3½ studenterårsværk svarende til 210 ECTS-point (European Credit Transfer System), heraf teoretisk undervisning svarende til 120 ECTS-point og klinisk undervisning svarende til 90 ECTS-point. Et studenterårsværk er en fuldtidsstuderendes arbejde i 1 år. Uddannelsen er opdelt i semestre og moduler. Et semester har en varighed på 18-24 uger og er opdelt i 2 moduler. Et modul er en afsluttet undervisningsenhed. Et modul indeholder teoretiske eller kliniske elementer eller en kombination heraf. I hvert modul bedømmes den studerendes opnåelse af det for modulet beskrevne læringsudbytte.

Uddannelsen består af 14 moduler. Hvert modul har et omfang af 15 ECTS-point med undtagelse af modul 13 og modul 14, der har et omfang af henholdsvis 10 ECTS-point og 20 ECTS-point. Modulernes begyndelsestidspunkt er koordineret med de andre sundhedsprofessionsuddannelser. Uddannelsesinstitutionernes lokale forhold giver mulighed for at tilrettelægge modulerne således: Modul 4 kan afvikles før modul 3. Modul 5-8 kan afvikles i vilkårlig rækkefølge. Modul 12 kan afvikles før modul 11.

Uddannelsen giver ret til betegnelsen professionsbachelor i sygepleje. (Den engelske betegnelse er Bachelor of Science in Nursing). Den uddannede autoriseres i medfør af lov om autorisation af sundheds-personer og om sundhedsfaglig virksomhed. Institutionen, der udbyder uddannelsen, er ansvarlig for uddannelsen i sin helhed. Det kliniske undervisningssted er over for uddannelsesinstitutionen ansvarlig for gennemførelsen af den kliniske undervisning i henhold til retningslinjer fastsat af uddannelsesinstitutionen.

Feb.	Marts	April	Maj	Juni	Juli/aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Dec.	Jan.
M1 Fag og profession		M2 Sundhed og sygdom				M3 Somatisk sygdom og lidelse		M4 Grundlæggende klinisk virksomhed		
M5 Tværprofessionel virksomhed		M6 Kronisk syge patienter og borgere i eget hjem				M7 Relationer og interaktioner		M8 Psykisk syge patienter/ borgere og udsatte grupper		
M9 Sygepleje, etik og vidensbaseret virksomhed		M10 Akut og kritisk syge patienter/borgere				M11 Komplex klinisk virksomhed		M12 Selvstændig professionsudøvelse		
M13	Valgmodul	M14	Sygeplejefagprofession - kundskabsgrundlag og metoder							

= Teoretisk undervisning   = Klinisk undervisning

Udbuddets centrale fagområder

Hvert modul har fokus på et sygeplejefagligt tema. Modulets centrale fagområder reflekterer det professionsrettede og bidrager til belysning og fordybelse af modulets tema, indhold og kompetencer, samt retter sig mod den udvikling og de ændringer, som foregår inden for professionen, sundhedsområdet og det sociale område.

Sygeplejefaget 120 ECTS-point

Sygeplejefaget indeholder teoretisk og klinisk undervisning indenfor almen medicin og medicinske specialer, almen kirurgi og kirurgiske specialer, barnepleje og pædiatri, barselshygijne og pleje af moder og barn, mentalhygijne og psykiatri, geriatrisk pleje og geriatri samt hjemmepleje jf. EU-direktivet 2005/36/EF af 7. september 2005.

Det sundhedsvidenskabelige fagområde 40 ECTS-point

ergonomi, ernæringslære og diætetik, farmakologi, folkesundhed herunder epidemiologi & miljømedicin, sundhedsinformatik, sygdomslære herunder patologi & radiologi, videnskabsteori og forskningsmetodologi

Det naturvidenskabelige fagområde 25 ECTS-point

anatomi & fysiologi og genetik, biokemi & biofysik, mikrobiologi herunder bakteriologi, virologi og parasitologi samt hygijne,

Det samfundsvidenskabelige fagområde 10 ECTS-point

organisation, administration & ledelse herunder sundhedsøkonomi, jura herunder social- og sundhedslovgivning, sociologi & sundhedsantropologi.

Det humanistiske fagområde 15 ECTS-point

psykologi, pædagogik, kommunikation, filosofi, religion & etik.

Antal studerende og undervisere ved udbuddet

Antal indskrevne studerende aktuelt: 443.

Antal optagne studerende pr. semester de seneste tre år

Dato og årstal	Antal optagne studerende
1.3.2009	51
1.10.2008	83
1.03.2008	54
1.10.2007	88
1.03.2007	76
1.10.2006	117

Antal undervisere og årsværk

Antal undervisere	25
Antal årsværk	24,29

Udbuddets centrale praktiksteder

Udbuddet tilbyder Kliniske undervisningssteder indenfor:

1. Den Kommunale Sundhedstjeneste i Region Sjælland
2. Psykiatri (Holbæk Sygehus, Slagelse Sygehus, Psykiatrihospitalet i Dianalund og Psykiatrihospitalet i Nykøbing SJ.)
3. Somatiske sygehuse i region sjælland, Sygehus Syd (Nykøbing F. Sygehus, Nakskov Sygehus, Næstved Sygehus, Slagelse Sygehus samt sygehuse i Korsør og Ringsted.) og sygehus Nord (Roskilde Sygehus, Køge Sygehus, Holbæk Sygehus, Kalundborg Sygehus og Fakse Sygehus). Sclerose center i Haslev, Valdemar privathospital og Hospice Sjælland Roskilde.

Udbuddets særlige profil

Sygeplejerskeuddannelsen i Slagelse har siden 2001 udbudt og gennemført uddannelsens teoretiske del som E-læring/fjernstudium med to hold om året. I 2009 er sygeplejerskeuddannelsen tillige udbudt som merituddannelse for social- og sundhedsassistenter – også som E-læring/ fjernstudium.

Uddannelsesstedet samarbejder kontinuerligt med de øvrige uddannelsesinstitutioner først i CVU-Sjælland og senere i University College Sjælland. Særligt i forhold til de sundhedsfaglige uddannelser.

Udbuddet styrker globalisering og internationalisering af uddannelsen og har i 2007 oprettet, og tre gange gennemført, et særligt engelsksproget modul, "Public Health-modulet", i samarbejde med Sundhed og Ernæring, Ankerhus. Fremover vil uddannelsesstedet tilbyde at studerende kan tage sygeplejerskeuddannelsens tværprofessionelle modul, modul 5, på enten dansk eller engelsk "Interdisciplinary Health Care Provision" med deltagelse af studerende fra vore internationale samarbejdsnetværk.

Mål for læringsudbytte

Akkrediteringsvurderingen er foretaget på baggrund af de mål for læringsudbytte som aktuelt gælder for udbuddet, og som fremgår her, citeret fra uddannelsens bekendtgørelse BEK nr 29 af 24/01/2008:

Læringsudbytte for en professionsbachelor i sygepleje

Læringsudbytte omfatter den viden, de færdigheder og de kompetencer som en professionsbachelor i sygepleje har opnået i uddannelsen.

Viden

En professionsbachelor i sygepleje:

- 1) kan beskrive centrale kundskabsområder inden for sygepleje samt de områder inden for sundhedsvidenskab, naturvidenskab, humaniora og samfundsvidenskab, som er relevante for sygeplejefaget,
- 2) kan beskrive generelle og specifikke sygeplejefaglige problemstillinger ud fra forskellige perspektiver,
- 3) kan beskrive og forklare centrale sygeplejefaglige interventionsmuligheders anvendelse i forhold til forskellige patientgrupper og kontekstuelle vilkår,
- 4) har viden om udvalgte analysemetoder inden for professionen,
- 5) kan redegøre for og reflektere over metoder, processer og barrierer, der er knyttet til kvalitets- og udviklingsarbejde og implementering af resultater fra forsknings- og udviklingsarbejde i professionspraksis,
- 6) kan redegøre for og reflektere over metoder og procedurer, der anvendes i vurderinger, handlinger og evalueringer i professionsudøvelsen,
- 7) kan redegøre for og reflektere over generelle dokumentationsstrategier, klassifikationssystemer og standarder,
- 8) har viden om videnskabsteori og forskningsmetodologiske aspekter inden for sygeplejefaget,
- 9) kan redegøre for lovgrundlaget for professionsudøvelsen,
- 10) kan redegøre for sundhedsvæsnets organisation, herunder ansvarsfordelingen mellem de forskellige sektorer, afdelinger og aktører, og kan forstå professionsudøvelsen i lyset af organisatoriske og administrative rammer og samfundsmæssige vilkår.

Færdigheder

En professionsbachelor i sygepleje:

- 1) kan søge, sortere og vurdere viden om generelle og specifikke sygeplejefaglige problemstillinger samt analysere og fortolke disse med anvendelse af relevant national og international viden,
- 2) kan søge, sortere og vurdere viden om kliniske retningslinjer samt relevante forsknings- og udviklingsarbejder anvendelse i sygeplejerskens virksomhed,
- 3) kan søge, sortere og vurdere viden om centrale sygeplejefaglige interventionsmuligheder,
- 4) kan analysere konkrete sygeplejefaglige problemstillinger og drøfte mulige sammenhænge, årsager og konsekvenser knyttet til disse,
- 5) kan anvende sygeplejefaglige analysemetoder til bearbejdning af generelle og specifikke sygeplejefaglige problemstillinger,
- 6) kan anlægge et patientperspektiv i analysen af professionsfaglige aspekter og kan identificere mulige dilemmaer og magtrelationer i professionsudøvelsen eller i rammerne herfor,
- 7) kan anvende dataindsamlingsmetoder knyttet til sygeplejefprofessionen og kan anvende dem til at analysere empiriske data,
- 8) kan mundtligt og skriftligt formidle og argumentere for sygeplejefaglige iagttagelser, kundskaber, analyser, vurderinger og interventionsforslag med anvendelse af et tydeligt fagsprog,
- 9) kan anvende principper for udarbejdelse og opdatering af pleje- og behandlingsprogrammer,
- 10) behersker centrale instrumentelle sygeplejehandlinger, metoder og standarder,
- 11) kan identificere og analysere etiske dilemmaer og problemstillinger i sundhedssektoren og i sygeplejen,
- 12) mestrer lægemiddelregning og medicingivning,
- 13) kan begrunde forslag til intervention i sundhedsfremmende, sundhedsbevarende, forebyggende, behandlende, rehabiliterende og lindrende opgaver,
- 14) behersker almindelig dokumentationspraksis og administrative procedurer,
- 15) kan anvende it i sygeplejerskens virksomhed,
- 16) kan læse og forstå international faglitteratur og forskningsresultater på engelsk.

Kompetencer

En professionsbachelor i sygepleje:

- 1) identificerer selvstændigt sygeplejebehov, opstiller målsætninger, udfører, evaluerer og justerer sygepleje for udvalgte patientgrupper,
- 2) samarbejder med patienter, pårørende og andre fagpersoner i planlægning, koordinering, delegering, udførelse og evaluering af sygepleje,
- 3) behersker sygeplejehandlinger i forhold til centrale kliniske patientsituationer som f.eks. patienten med smerter, patienten med ændret perception, patienten med ernærings- og væskeproblemer eller patienten, der er lidende og døende,
- 4) udøver selvstændigt sygepleje til patienter med forskellige livsopfattelser samt kulturelle, sociale og familiemæssige forhold,
- 5) understøtter patienter i mestring af deres livssituation og varetager sundhedspædagogiske opgaver,
- 6) kommunikerer med patienter med respekt for forskellige værdier, kultur samt intellektuelle og følelsesmæssige forudsætninger,
- 7) identificerer mulige dilemmaer og magtrelationer i pleje- og behandlingssituationer samt i strukturelle forhold i sundhedssektoren og handler ud fra gældende etiske retningslinier, regler om patientsikkerhed og miljømæssige risikofaktorer,
- 8) medvirker ved diagnostiske undersøgelser, behandlinger og observationer knyttet hertil,
- 9) medvirker til at sikre kontinuitet i pleje- og behandlingsforløb, herunder samarbejde med andre faggrupper og på tværs af sektorer og institutioner,
- 10) udfører kvalitets- og udviklingsarbejder inden for sygepleje og kan følge, anvende og deltage i forskningsarbejde i sundhedssektoren,
- 11) varetager ledende og koordinerende opgaver med henblik på at skabe kontinuitet i pleje- og behandlingsforløb,
- 12) overholder etiske retningslinier relateret til sygeplejerskens virksomhed,
- 13) kan opsøge, sortere, tilegne sig og vurdere viden med relevans for professionsområdet herunder opsøge ny national og international forskningsbaseret viden,

- 14) har indsigt i egen læreproces og behersker læse- og studieteknikker som forudsætning for fortløbende faglig ajourføring og udvikling,
- 15) behersker grundlæggende akademiske metoder, der er en forudsætning for kompetencegivende videreuddannelse på master- og kandidatniveau.

4 Vurdering af de enkelte kriterier

Kriterium 1: Beskæftigelse

”Uddannelsesuddannelsens dimittender er i tilstrækkeligt omfang i relevant beskæftigelse, eller de deltager i videre uddannelse.

Uddybning

Udbuddet skal redegøre for og dokumentere tilfredsstillende overgangsfrekvenser til relevant beskæftigelse i erhverv eller profession samt videre uddannelse, set i forhold til resultaterne for det uddannelsesområde, som akkrediteres, eller i forhold til resultaterne for beslægtede uddannelsesområder.”

Vurdering:

Kriteriet er opfyldt.

Begrundelse for vurderingen:

Ekspertpanelet konstaterer at 0 % af udbuddets dimittender er ledige. Denne ledighedsfrekvens er under den vejledende maksimumgrænse på 4 %, som er fastsat i forbindelse med denne akkrediteringsvurdering, og er derfor tilfredsstillende. Den vejledende maksimumgrænse er fastsat i fællesskab af alle de ekspertpaneler som er med til at vurdere udbud af sygeplejerskeuddannelsen, og EVA og gælder for alle udbud af uddannelsen.

Det skal bemærkes at kriteriet er vurderet på baggrund af Danmarks Statistiks eksisterende oplysninger om nyuddannede sygeplejerskers aktivitet for 2006. Disse data indeholder ikke oplysninger om beskæftigelsens relevans, hvorfor denne dimension ikke er indgået i vurderingen.

Dokumentation:

Statistik fra EVA's hjemmeside over aktiviteten for nyuddannede professionsbachelorere i sygepleje baseret på data fra Danmarks Statistik og beregnet af Universitets- og Bygningsstyrelsen.

Kriterium 2: Aftager- og dimittendekontakt

"Uddannelsesuddannelsens relevans søges sikret gennem løbende kontakt med aftagere og dimittender.

Uddybning

Udbuddet skal redegøre for og dokumentere:

- *at der indhentes relevant viden fra et felt af aftagere og dimittender, som er dækkende for udbuddet*
- *at denne viden anvendes til at understøtte udbuddets fortsatte relevans."*

Vurdering:

Kriteriet er delvist opfyldt.

Begrundelse for vurderingen:

Samlet set

Ekspertpanelet vurderer at udbuddet har god kontakt til et bredt delt af aftagere, hvorfra udbuddet indhenter viden som anvendes til at sikre udbuddets relevans. Men da panelet vurderer at udbuddets kontakt med dimittender ikke er tilstrækkelig til at sikre viden fra denne gruppe, er kriteriet samlet set kun delvist opfyldt.

Uddybning

Ekspertpanelet vurderer at udbuddets relevans sikres gennem løbende kontakt med et bredt felt af aftagere. Redegørelsen viser at udbuddet har kontakt med aftagere gennem formaliseret mødevirksomhed. Eksempelvis har udbuddet møde i klinisk uddannelsesråd fire gange årligt. Det kliniske uddannelsesråd består bl.a. af en afdelingssygeplejerske fra Sygehus Syd, en udviklingssygeplejerske fra Epilepsihospitalet i Dianalund og en uddannelseskoordinator fra Sygehus Nord. Uddannelsesrådet har til opgave at skabe sammenhæng mellem udbuddet og de kliniske undervisningssteder ved at inspirere og rådgive i kliniske uddannelsesfaglige og pædagogiske spørgsmål. Desuden holdes der teammøder hvor udbuddets undervisere og kliniske vejledere for de kliniske undervisningssteder drøfter emner af fælles interesse. På disse teammøder deltager repræsentanter for psykiatrien og somatikken. Ledelsen på udbuddet holder hvert halvår møder med de uddannelsesansvarlige i kommunerne, og en gang om året holder de møde med de ledende sundhedsplejersker. Ud over den systematiske kontakt har underviserne løbende kontakt med specifikke kliniske uddannelsesområder (somaticken, psykiatrien og den kommunale hjemmepleje og sundhedspleje).

Ekspertpanelet vurderer at udbuddets kontakt med dimittender er utilfredsstillende. Redegørelsen viser at udbuddet i 2006 indkaldte dimittender til en postevaluering, hvilket ekspertpanelet vurderer som et godt initiativ. Det er dog ikke tilstrækkeligt at have haft dimittendekontakt i 2006 da der ikke løbende tilgår viden fra dimittender til udbuddet så udbuddets relevans kan sikres.

Dokumentation:

Institutionens redegørelse for kriterium 2 og følgende bilag:

- Bilag K2-1
- Bilag K2-2.

Kriterium 3: Erhvervs- og professionsbaseret

"Uddannelsesudbuddet er baseret på ny viden om centrale tendenser fra det eller de beskæftigelsesområder, udbuddet retter sig mod.

Uddybning

Udbuddet skal redegøre for og dokumentere, at ny viden om centrale tendenser fra det eller de relevante beskæftigelsesområder løbende tilgår udbuddet og medvirker til, at det til stadighed er tidssvarende. Dette kan fx ske gennem underviserens kontakt med praksis gennem samarbejde og/eller undervisning af praktikere i efter- og videreuddannelsesregi, via udbuddets kontakt med eller viden om videncenteraktiviteter og/eller kurser og praksisorienterede temadage, deltagelse i netværk mv."

Vurdering:

Kriteriet er opfyldt.

Begrundelse for vurderingen:

Ekspertpanelet vurderer at udbuddet til stadighed gennemfører aktiviteter som sikrer viden om centrale tendenser inden for sygeplejerskernes beskæftigelsesområder. Hvert år er der en konference på professionshøjskolen Sjælland hvor udbuddets undervisere, ledende sygeplejersker og kliniske vejledere fra praksisfeltet deltager. På konferencen fokuseres der på såvel faglige som pædagogiske emner. Ud over dette har udbuddets undervisere gode muligheder for at få ny viden fra beskæftigelsesområderne da mange af dem underviser praktikere i efter- og videreuddannelsesregi.

Derudover har udbuddet, som beskrevet under kriterium 2, kontakt til et bredt felt af aftagere, eksempelvis fra somatikken og psykiatrien, og dermed får både ledelse og undervisere løbende viden om udviklingen i praksisfeltet.

Flere undervisere deltager desuden i faglige netværk, hvilket giver dem mulighed for at følge med i fagfællers viden om området. Ekspertpanelet vurderer denne kontakt som tilfredsstillende da det samtidig giver mulighed for at få viden om hvordan andre inden for faget ser på de nye udviklingstendenser.

Dokumentation:

Institutionens redegørelse for kriterium 3, supplerende dokumentation og følgende bilag:

- Bilag K-1.

Kriterium 4: Udviklingsbasering i relation til erhverv eller profession

"Uddannelsesudbuddet er baseret på ny viden fra forsøgs- og udviklingsarbejde, som er relevant for det eller de beskæftigelsesområder, udbuddet retter sig mod.

Uddybning

Udbuddet skal redegøre for og dokumentere, at der løbende tilgår udbuddet erfaringer og resultater fra relevant, aktuelt og praksisorienteret forsøgs- og udviklingsarbejde samt rådgivning, som kan bidrage til at styrke de studerendes kompetencer til at løse problemer i praksis. Forsøgs- og udviklingsarbejdet kan dreje sig om fx udvikling af nye redskaber, produkter og metoder for og/eller med praksisfeltet eller slutbrugere af det udviklede."

Vurdering:

Kriteriet er opfyldt.

Begrundelse for vurderingen:

Ekspertpanelet vurderer at udbuddet på tilfredsstillende vis er baseret på ny viden fra forsøgs- og udviklingsarbejde. Flere undervisere fra udbuddet har deltaget i forsøgs- og udviklingsprojekter, fx om hvordan patienter, der får foretaget laparoskopisk nefrektomi, oplever forløbet og den rehabiliterende indsats, om dialysepatienter og livskvalitet og om søvnproblemer hos indlagte patienter. Projektet om søvnproblemer hos indlagte patienter blev desuden præsenteret på en konference i Sydafrika i 2009 af to undervisere fra udbuddet.

Under besøget fremgik det at underviserne holder sig ajour med forsøgs- og udviklingsarbejde ved at deltage i konferencer og temadage og ved at læse relevante fagartikler og anden faglitteratur. De studerende oplever ifølge interviewet også at underviserne er opdaterede med hensyn til udviklingen på feltet. Desuden forfatter flere undervisere kapitler til lærebøger som bygger på den nyeste viden fra forsøgs- og udviklingsarbejde.

Dokumentation:

Institutionens redegørelse for kriterium 4, interview med undervisere og studerende under institutionsbesøget, supplerende dokumentation og følgende bilag:

- Bilag K4-1
- Bilag K4-2
- Bilag K4-3.

Kriterium 5: Udviklingsbasering i relation til forskningsviden

"Uddannelsesudbuddet er baseret på ny viden fra forskningsfelter, der er relevante for udbuddets fagområder.

Uddybning

Udbuddet skal redegøre for og dokumentere, at der løbende tilgår udbuddet ny relevant forskningsviden, som kan bidrage til at kvalificere erhvervs- eller professionsudøvelse i praksis. Dette kan fx ske gennem underviserens deltagelse i konferencer, netværk og andet, ved eksterne oplæg for de studerende, eller ved at viden fra institutionens samarbejde og videnudveksling med forskningsinstitutioner tilgår udbuddet."

Vurdering:

Kriteriet er opfyldt.

Begrundelse for vurderingen:

Ekspertpanelet vurderer at der i tilfredsstillende grad tilgår viden fra forskningsfelter inden for udbuddets fagområder. Redegørelsen viser at der tilgår udbuddet viden fra forskning fx ved at en underviser modtager lægemiddelforskning hvor ny forskning inden for farmakologi præsenteres. Nogle undervisere får løbende viden om evidensbaserede kliniske retningslinjer tilsendt via e-mail. Desuden arrangerer udbuddet i samarbejde med Syddansk Universitets Sundhedsfaglige Fakultet seminarer og temadage hvor forskningsviden formidles. Derudover deltager undervisere også i konferencer som udbuddet ikke selv arrangerer. Tre undervisere deltog fx i konferencen International Conference on Global Health. Desuden har forskellige forskere holdt foredrag for udbuddets undervisere og studerende om de fænomener som de forsker i, blandt andre Helle Plough Hansen, Jane Voig og Kari Martinsen.

Under besøget fremgik det af interview med underviserne at underviserne løbende får viden fra forskning inden for uddannelsens fagområder ved at læse relevante fagartikler og anden faglitteratur.

De studerende bekræftede på besøget at nye forskningsartikler løbende indgår i undervisningen. Desuden fremgår det af redegørelsen at der på 7. semester bl.a. undervises med udgangspunkt i såvel kvantitativ som kvalitativ forskning. Ekspertpanelet vurderer samlet set at der løbende tilgår ny forskningsviden til udbuddet.

Dokumentation:

Institutionens redegørelse for kriterium 5, interview med undervisere og studerende under institutionsbesøg, supplerende dokumentation og følgende bilag:

- Bilag K5-1.

Kriterium 6: Læringsudbytte

"Uddannelsesudbuddets mål for læringsudbytte er niveaumæssigt i overensstemmelse med den relevante gradstypebeskrivelse i den danske kvalifikationsramme for videregående uddannelse, og der er tilstrækkelig sammenhæng mellem disse overordnede mål for læringsudbytte og læringsmålene for udbuddets elementer.

Uddybning

Udbuddet skal redegøre for og dokumentere,

- 1) hvilke mål for læringsudbytte, der er fastlagt for udbuddet,*
- 2) at der samlet set er god sammenhæng mellem læringsmålene for udbuddets enkelte elementer og de overordnede mål for læringsudbytte, så en studerende, der realiserer elementernes læringsmål også realiserer de overordnede mål for læringsudbytte. Som ét udtryk for sammenhængen skal udbuddet redegøre for og dokumentere vægtningen af elementerne, som den kommer til udtryk i ECTS-fordelingen."*

Vurdering:

Kriteriet er opfyldt.

Begrundelse for vurderingen:

Ekspertpanelet vurderer at de overordnede mål for læringsudbytte der gælder for udbuddet, er på professionsbachelorniveau. Panelet vurderer dette på baggrund af de overordnede mål for læringsudbytte for sygeplejerskeuddannelsen, som er fastlagt i bilag 1 til uddannelsesbekendtgørelsen fra 2008, sammenholdt med gradstypebeskrivelsen for professionsbachelor i den danske kvalifikationsramme for videregående uddannelse.

Desuden er der en tilfredsstillende sammenhæng mellem de overordnede mål for læringsudbytte og læringsmålene for de fjorten moduler som alle udbud af uddannelsen består af. Ekspertpanelet vurderer dette på baggrund af den nationale studieordning for uddannelsen til professionsbachelor i sygepleje. Studieordningen beskriver modulernes læringsmål, indhold og vægtning af de centrale fagområder, udtrykt i ECTS-point for hhv. teoretisk og klinisk undervisning. Studieordningen er bilag 2 til uddannelsesbekendtgørelsen.

Dokumentation:

Institutionens redegørelse for kriterium 6 og uddannelsesbekendtgørelsens bilag 1 og 2.

Kriterium 7: Indhold og tilrettelæggelse

"Indhold og tilrettelæggelse af uddannelsesudbuddets elementer samt anvendte undervisnings- og arbejdsformer er passende for, at de studerende kan realisere de fastsatte læringsmål.

Uddybning

Udbuddet skal redegøre for og dokumentere,

- 1) at det faglige indhold af udbuddets elementer har passende bredde, dybde og relevans set i forhold til læringsmålene,*
- 2) at de valgte undervisnings- og arbejdsformer er hensigtsmæssige for, at læringsmålene kan realiseres,*
- 3) at elementernes samspil understøtter realiseringen af uddannelsens mål for læringsudbytte."*

Vurdering:

Kriteriet er opfyldt.

Begrundelse for vurderingen:

Sygeplejerskeuddannelsen fik ny bekendtgørelse og studieordning i januar 2008 som indeholdt nye overordnede mål for læringsudbytte for uddannelsen, og som har betydet ændringer af uddannelsens indhold og struktur. Uddannelsen er nu opdelt i moduler, og alle de institutioner som udbyder uddannelsen, er stadig i gang med at udarbejde udførlige beskrivelser af de enkelte modulers indhold, tilrettelæggelse mv. På tidspunktet for udarbejdelse af den skriftlige dokumentation til akkrediteringen havde udbuddet beskrevet og gennemført seks af de fjorten moduler. Det har derfor kun været muligt for ekspertpanelet at vurdere det detaljerede indhold i og tilrettelæggelsen af disse seks moduler.

Ekspertpanelet vurderer at det faglige indhold i de seks moduler har en passende bredde, dybde og relevans i forhold til de læringsmål der er beskrevet for de enkelte moduler. Institutionen redegør i tilfredsstillende grad for det faglige indhold og viser herunder hvordan modulernes metodefaglige indhold understøtter udviklingen af de studerendes kompetencer.

Udbuddet redegør for at der er en sammenhæng og progression i udbuddets moduler hvor viden om praksis, metode og teori løbende bliver udbygget og inddraget i undervisningen. Ekspertpanelet vurderer at det løbende samspil mellem teori og praksis på udbuddet bidrager til at sikre at de studerende kan realisere uddannelsens mål for læringsudbytte.

Institutionen redegør for hvordan indholdet af modulerne og de enkelte fag sættes i spil gennem forskellige hensigtsmæssige undervisnings- og arbejdsformer. Undervisningen tilrettelægges på to grundlæggende måder. Den ene er tilstedeværelsesundervisning, og den anden er fjernstudier via e-læring. Fælles for de to undervisningsformer er at de strukturerer tilrettelæggelsen af uddannelsens teoretiske dele. Tilstedeværelsesundervisningen fungerer ved at benytte varierende undervisningsformer så der nogle gange arbejdes med cases og individuel opgaveløsning, mens der andre gange arbejdes i grupper. På modul 5 arbejdes der fx med et projekt om tværprofessionelle samarbejdsrelationer ud fra tværfaglige problemstillinger. Andre gange tjener arbejdsformerne til at udvikle mere praksisnære kvalifikationer og kompetencer. Det foregår eksempelvis ved at de studerende træner i at observere forskellige praksisnære problemstillinger og derved indsamler empirisk materiale til gruppeprojekter. Herved opnår de studerende ud over empiriske data til deres projekter en øget evne til at forudsæ og foregribe problemsituationer. Fjernundervisningen benytter ligeledes varierende undervisningsformer, her foregår eksempelvis gruppearbejdet blot virtuelt. Ekspertpanelet vurderer at begge former for tilrettelæggelse forekommer hensigtsmæssigt tilrettelagt og gennemført.

Under interviewet med de studerende fremgik det at de generelt er tilfredse med undervisningen og arbejdsformerne. Den differentierede undervisningsform understøttes af studiesamtaler mellem den enkelte eller en gruppe af studerende og en underviser. Dette initiativ finder ekspertpanelet særligt positivt da det giver mulighed for at underviserne kan tilpasse undervisningen til de studerendes læringsstile, samtidig med at de studerende kan blive bevidste om egne læringsstile. Dog fortalte enkelte studerende at de ikke var blevet tilbudt disse samtaler.

Dokumentation:

Institutionens redegørelse for kriterium 7, uddannelsesbekendtgørelsens bilag 1, interview med de studerende under institutionsbesøg, supplerende dokumentation og følgende bilag:

- Bilag K4-2
- Bilag K6-1
- Bilag K6-2
- Bilag K6-3
- Bilag K6-5
- Bilag K9-1
- Bilag K9-2.

Kriterium 8: Undervisere

"Undvisernes kvalifikationer og kompetencer er samlet set tilstrækkelige i forhold til uddannelsesuddannelsens niveau og mål for læringsudbytte, og undervisergruppen er ajourført med den nyeste viden om centrale tendenser i erhverv eller professioner samt relevant forskning.

Uddybning

Udbuddet skal redegøre for og dokumentere,

1) at undervisergruppen samlet set lever op til de krav til teoretiske, faglige, pædagogiske og erhvervs- eller professionsmæssige kvalifikationer og kompetencer, der følger af reglerne for uddannelsen,

2) at undervisergruppen gennem løbende kompetenceudvikling og andre aktiviteter er ajourført med den nyeste viden om centrale tendenser i erhverv eller professioner samt relevant forskning."

Vurdering:

Kriteriet er opfyldt.

Begrundelse for vurderingen:

Ekspertpanelet vurderer at undervisergruppen samlet set lever op til de krav til teoretiske, faglige, pædagogiske og professionsmæssige kvalifikationer og kompetencer som følger af reglerne for uddannelsen. Næsten alle undervisere har en uddannelse på master- eller kandidatniveau. Underviserne er eksempelvis uddannet cand.cur., cand.pæd.pæd., cand.pæd.psych., cand.scient.san., master i voksenuddannelse eller master i public health, og en stor del af dem er uddannet sygeplejerske og har arbejdet eller arbejder stadig inden for faget, og undervisernes uddannelser vurderes dermed at dække fagområderne. 11 undervisere ud af 24 er lektorer, og en mindre gruppe er i gang med adjunktforløb eller lektoranmodning.

Underviserne ajourfører sig gennem kurser, konferencer og deltagelse i forskellige undervisningsnetværk, eksempelvis netværk for naturvidenskabelige fag og sundhedsinformatik. Desuden deltager underviserne i fagspecifikke dage og postgraduale netværk både nationalt, nordisk og internationalt. Der er afsat tid i undvisernes tjenestetidsaftale til sådanne aktiviteter, og på besøget blev det under interviewet med underviserne bekræftet at denne tid bl.a. bliver brugt til faglig ajourføring.

Derudover har alle undervisere formelt erhvervet sig it-kundskaber hvorved fjernstudieformen der benytter e-læring, understøttes, hvilket ekspertpanelet finder positivt.

Videndeling foregår bl.a. ved at viden fra konferencer, kurser m.m. videreformidles på lærermøder, på pædagogiske fagdage eller på skolens intranet.

Dokumentation:

Institutionens redegørelse for kriterium 8, interviews med underviserne under institutionsbesøg og følgende bilag:

- Bilag K3-2
- Bilag K3-1.

Kriterium 9: Praktik

"Praktikken tilrettelægges og gennemføres, så den studerendes læring styrkes i et samspil mellem teori og praksis.

Uddybning

Udbuddet skal redegøre for og dokumentere,

1) at praktikken tilrettelægges og gennemføres hensigtsmæssigt,

2) at praktikken er en integreret del af det samlede udbud, så den studerendes videntilegnelse, erfaringsdannelse og læring på henholdsvis udbudssted og praktiksted er gensidigt supplerende."

Vurdering:

Kriteriet er opfyldt.

Begrundelse for vurderingen:

Ekspertpanelet vurderer at den kliniske undervisnings omfang og placering i studieforløbet er hensigtsmæssig og sikrer en god vekselvirkning mellem teori og praksis. Ifølge studieordningen udgør den kliniske undervisning 90 af uddannelsens 210 ECTS-point. Der er klinisk undervisning i modulerne 1, 2, 4, 5, 6, 8, 11, 12, 13 og 14, dvs. i 10 af de 14 moduler som uddannelsen er opdelt i. Perioderne med klinisk undervisning varierer med en vægt fra 2 til 15 ECTS-point. De længste kliniske undervisningsforløb ligger i modul 4, 11 og 12, som er rene kliniske undervisningsmoduler på 10 uger (15 ECTS-point), og i modul 6 hvor den kliniske undervisning varer 8 uger (12 ECTS-point).

I forbindelse med tilrettelæggelsen og gennemførelsen af den kliniske undervisning vurderer ekspertpanelet at de krav udbuddet stiller til indhold af de forskellige undervisningsperioder, er med til at sikre gode læringsforløb for den studerende. Udbuddet følger de krav til indholdet i den kliniske undervisning som er beskrevet i uddannelsesbekendtgørelsen og studieordningen. Bekendtgørelsen stiller bl.a. krav til den kliniske undervisnings fokus, progression og sammenhæng med den teoretiske undervisning. I studieordningen er der en beskrivelse af modulernes læringsmål som også omfatter læringsudbyttet af den kliniske undervisning. Derudover er der krav til hvor den kliniske undervisning kan foregå, til indholdet i samarbejdsaftalerne mellem udbuddet og det kliniske undervisningssted og til kriterier for godkendelse af kliniske undervisningssteder.

Ekspertpanelet vurderer at den kliniske undervisning er en integreret del af uddannelsen. Redegørelsen viser at de studerende forbereder sig på den kliniske undervisning. Den forberedende undervisning indbefatter både teoretisk undervisning og praktisk undervisning i form af træning i kliniske færdigheder. Inden hver kliniske undervisningsperiode bliver de studerende introduceret til læringsmålene, og hver enkelt studerende udarbejder en præsentationsportfolio før et klinisk forløb. Præsentationsportfolioen anvendes bl.a. når de studerende præsenterer sig over for det kliniske undervisningssted i forbindelse med den gensidige forventningsafklaring.

Ekspertpanelet finder det positivt at udbuddet løbende sikrer at de studerende under den kliniske undervisning foretager teoretiske refleksioner. Dette sker bl.a. ved at der holdes studiesamtaler mellem den enkelte studerende og den kliniske vejleder fra det kliniske undervisningssted. Når de studerende er tilbage på skolen, inddrages de studerendes erfaringer og refleksioner i den teoretiske undervisning, hvilket bidrager til en god sammenhæng mellem teori og praksis. Desuden inddrager underviserne de studerendes erfaringer fra de kliniske undervisningsforløb i deres udarbejdelse af opgavekriterier til interne og eksterne opgaver i løbet af uddannelsen.

Dokumentation:

Institutionens redegørelse for kriterium 9, uddannelsesbekendtgørelsen og følgende bilag:

- Bilag K9-1
- Bilag K9-2
- Bilag K6-1, 3 og 5
- Bilag K4-2, s. 6 og 16
- Bilag K4-3, s. 6-9 og 15-16
- Bilag K4-3, s. 15 og 19-23.

Kriterium 10: Kvalitetssikring af praktik

"Praktikken kvalitetssikres løbende.

Uddybning

Udbuddet skal redegøre for og dokumentere, at det løbende sikres, at praktikken fungerer tilfredsstillende, fx gennem krav til praktiksted, dialog mellem institution og udbud på den ene side og praktiksted på den anden om deres opgave som praktiksted og gennem evaluering af praktik."

Vurdering:

Kriteriet er opfyldt.

Begrundelse for vurderingen:

Ekspertpanelet vurderer at det er tilfredsstillende at udbuddet stiller de krav til godkendelse af de kliniske undervisningssteder som studieordningen beskriver. Dvs. at udbuddet minimum hvert tredje år skal godkende de kliniske undervisningssteder.

Ekspertpanelet vurderer det positivt at der er en løbende dialog mellem udbuddet og de kliniske undervisningssteder. Udbuddet har et klinisk uddannelsesråd bestående af en uddannelsesansvarlig fra en kommune, sygeplejersker fra forskellige sygehuse, studerende og de klinisk ansvarlige som er ansat på udbuddet. I rådet arbejdes der på at skabe sammenhæng mellem udbuddet og det kliniske undervisningssted med det formål at øge kvaliteten. Der holdes fire halvdags møder om året. Udbuddets kliniske uddannelsesansvarlige er i daglig kontakt med de kliniske vejledere og ledere vedrørende pædagogiske og uddannelsesmæssige problemstillinger.

Ekspertpanelet vurderer at den kliniske undervisning evalueres hensigtsmæssigt af de relevante parter. Ud over ovennævnte dialog evalueres de kliniske undervisningsforløb løbende af de studerende. De studerende evaluerer undervejs det kliniske forløb i dialog med den tilknyttede kliniske vejleder, og efter hvert kliniske undervisningsforløb evalueres der skriftligt via et elektronisk spørgeskema som tilgår udbuddet.

Evalueringresultaterne samles i rapportform, sendes til de kliniske uddannelsessteder og offentliggøres via skolens hjemmeside. Resultaterne drøftes af udbuddets ledelse og den kliniske uddannelsesansvarlige, uddannelseskoordinator fra det kliniske undervisningssted og klinisk vejleder for det enkelte kliniske undervisningssted. Hvis ledelsen på udbuddet finder at noget skal ændres for at forbedre kvaliteten, kontaktes uddannelseskoordinatoren fra det pågældende kliniske undervisningssted.

Dokumentation:

Institutionens redegørelse for kriterium 10, uddannelsesbekendtgørelsen og følgende bilag:

- Bilag K10-1
- Bilag K2-1
- Bilag K2-2.

Kriterium 11: Faciliteter og ressourcer

"De fysiske faciliteter og materielle ressourcer er tilstrækkelige i forhold til mål for læringsudbytte.

Uddybning

Udbuddet skal redegøre for og dokumentere, at de fysiske faciliteter og materielle ressourcer, der er til rådighed for udbuddets studerende og undervisere på udbudsstedet, er tilstrækkelige til, at det er muligt at opnå det forventede læringsudbytte. De fysiske faciliteter og materielle ressourcer er fx bibliotek, it-udstyr, lokaler, apparatur, materialer og redskaber."

Vurdering:

Kriteriet er opfyldt.

Begrundelse for vurderingen:

Udbuddet redegør for at de faciliteter og ressourcer der er nødvendige for at de studerende kan nå uddannelsens mål for læringsudbytte, er til stede. Institutionen redegør for at undervisningslokaler, grupperum, færdighedslaboratorium med apparatur, it-faciliteter og bibliotek er i en kvalitet som kan understøtte realiseringen af mål for læringsudbytte, og ekspertpanelet vurderer at faciliteter og ressourcer er af et passende omfang. Under besøget blev det på rundvisningen bekræftet at de nødvendige faciliteter og ressourcer er til stede på udbudsstedet. Som en mindre svaghed kan nævnes at det fremgik af interviewene med de studerende og underviserne at computerne som er opstillet i klasselokalerne, er omkring 20 min. om at starte op, hvilket gør det besværligt at anvende dem hensigtsmæssigt og fleksibelt i undervisningen.

Dokumentation:

Institutionens redegørelse for kriterium 11 og rundvisning under besøget.

Kriterium 12: Internationalisering

"Uddannelsesudbuddet er tilrettelagt, så der er mulighed for at gennemføre en eller flere dele af uddannelsen i udlandet inden for den normerede studietid.

Kriteriet finder anvendelse efter den 1. august 2009.

Uddybning

Udbuddet skal redegøre for og dokumentere, at det er muligt for de studerende at gennemføre en eller flere dele af uddannelsen i udlandet inden for den normerede studietid."

Vurdering:

Kriteriet vurderes ikke.

Begrundelse for vurderingen:

Kriteriet finder først anvendelse efter 1. august 2009 i overensstemmelse med lov om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser, nr. 207 af 31.3.2008, § 39, stk. 2.

Kriterium 13: Kvalitetssikring af internationaliseringen

"Det sikres løbende, at uddannelsesdele, der gennemføres i udlandet, i tilstrækkelig grad bidrager til opnåelsen af det samlede læringsudbytte.

Uddybning

Udbuddet skal redegøre for og dokumentere,

- 1) at udbuddet stiller relevante og tilstrækkelige kvalitetskrav til de uddannelsesdele, de studerende kan vælge at gennemføre i udlandet,*
- 2) at udbuddet løbende sikrer sig, at kvalitetskravene opfyldes. Fx skal den danske uddannelsesinstitution forhåndsvurdere og godkende de udenlandske uddannelseselementer, som de studerende kan tage,*
- 3) at der ved uddannelser, der er tilrettelagt som parallelforløb, er indgået aftale med en anerkendt udenlandsk uddannelsesinstitution om vilkårene for gennemførelsen af dele af uddannelsen på den udenlandske uddannelsesinstitution."*

Vurdering:

Kriteriet er opfyldt.

Begrundelse for vurderingen:

Ekspertpanelet vurderer at kvaliteten af udlandsophold løbende sikres af udbuddet. Der arbejdes på flere niveauer for at sikre kvaliteten. Når udlandshold foregår inden for EU, sikrer det internationale kontor at den udenlandske partnerinstitution har et gyldigt Erasmus Charter/Extended Erasmus Charter. Uden for EU underskrives en samarbejdsaftale for det enkelte studieophold hvoraf krav og forventninger fremgår. Hver gang en aftale indgås, er den godkendt af en international pædagogisk vejleder som står som garant for kvaliteten af opholdet.

Ekspertpanelet vurderer at udbuddet på tilfredsstillende vis foretager en vurdering af om indholdet af et udlandsophold har et tilstrækkeligt niveau til at være relevant for en dansk sygeplejerskestuderende, samtidig med at det sikrer at indholdet er relevant i forhold til de læringsmål som den enkelte studerende skal realisere på det givne tidspunkt i sit studieforløb. Udbuddet stiller krav om at hver studerende under opholdet skal have en vejleder fra den udenlandske institution. Denne vejleder skal over for udbuddet dokumentere at den studerende har arbejdet på at realisere de læringsmål som fremgår af studieordningen. Dette dokumenteres enten i form af en evaluering eller i form af en opgave eller prøve, hvilket ekspertpanelet finder positivt. Udbuddet har løbende kontakt med de udenlandske institutioner og de studerende som er i udlandet. Denne kontakt foregår via telefon og e-mail, hvorved kvaliteten af disse uddannelsesmuligheder hele tiden vurderes og udvikles.

Hvert enkelt udlandsophold evalueres. De enkelte uddannelsesdele evalueres af den studerende i hvert enkelt tilfælde, og der gennemføres systematisk opfølgningssamtaler når den studerende vender hjem, og den studerende skal udarbejde rejserapporter og afrapportering. Desuden kræves der dokumentation for at læringsmålene er realiseret.

Dokumentation:

Institutionens redegørelse for kriterium 13.

Kriterium 14: Systematisk og kontinuerligt kvalitetsarbejde

"Der arbejdes systematisk og løbende med at sikre og udvikle kvaliteten af udbuddets aktiviteter og resultater.

Uddybning

Udbuddet skal redegøre for og dokumentere,

- 1) at der systematisk gennemføres aktiviteter for at kvalitetssikre og -udvikle udbuddet,*
- 2) at eksterne og interne interessenter inddrages, herunder at udbuddet regelmæssigt og systematisk sikrer sig de studerendes vurdering af udbuddet,*
- 3) at udbuddet bruger den viden, der indhentes gennem evaluering, kvalitetssikring og -udvikling, til at forbedre og udvikle sine aktiviteter og resultater."*

Vurdering:

Kriteriet er opfyldt.

Begrundelse for vurderingen:

Ekspertpanelet vurderer at udbuddet på tilfredsstillende vis arbejder med kvalitetssikring og løbende udvikling af udbuddets aktiviteter og resultater.

På baggrund af den skriftlige redegørelse, men primært som følge af interview med ledelsen, underviserne og de studerende vurderer ekspertpanelet at der er et stringent implementeret kvalitetssystem som sikrer en systematisk kvalitetssikring hvor der inddrages både interne og eksterne interessenter. Den systematiske kvalitetssikring understøttes af en klar ansvars- og opgavefordeling.

De studerende inddrages i kvalitetssikringen af undervisningen ved en anonym elektronisk evaluering som bl.a. indeholder spørgsmål om, om de studerende har tilstrækkeligt kendskab til modulets eller semestrets indhold, i hvilken grad det bygger videre på det tidligere lærte, og om det faglige niveau er passende. Underviserne drøfter resultaterne, og ledelsen får samtlige evalueringer til gennemlæsning, og samtidig er resultaterne til rådighed for det kliniske uddannelsesråd og uddannelsesudvalget.

Ekspertpanelet vurderer at der er systematisk opfølgning på evalueringens resultater og at initiativer som er iværksat som følge af dem, løbende præsenteres på udbuddet. Redegørelsen viser fx at udbuddet efter de studerendes ønske har flyttet en studiedag så den nu er placeret på et tidspunkt som passer de studerende bedre.

Dokumentation:

Institutionens redegørelse for kriterium 14, interview med ledelse, undervisere og studerende under institutionsbesøg og følgende bilag:

- Bilag K14-1.

Kriterium 15: Gennemførelse

"Frafald minimeres, og de studerende gennemfører i tilfredsstillende omfang.

Uddybning

Udbuddet skal redegøre for og dokumentere,

- 1) at der er iværksat indsatser for at øge antallet af studerende, som gennemfører, fx registrering af nøgletal, studie- og erhvervsvejledning samt viden om årsager til frafald,*
- 2) at der opnås tilfredsstillende resultater med hensyn til de studerendes gennemførelsesfrekvens set i forhold til andre udbud inden for samme eller beslægtede uddannelsesområder."*

Vurdering:

Kriteriet er opfyldt.

Begrundelse for vurderingen:

Ekspertpanelet konstaterer at 34,6 % af udbuddets studerende som er startet på årgang 2004 er ophørt med uddannelsen uden at fuldføre den. Frafallstallet for udbuddet er dermed under den vejledende maksimumgrænse på 39 % som er fastsat i forbindelse med denne akkrediteringsvurdering, og er derfor tilfredsstillende. Den vejledende maksimumgrænse er fastsat i fællesskab af alle de ekspertpaneler som er med til at vurdere udbud af sygeplejerskeuddannelsen, og EVA, og gælder for alle udbud af uddannelsen.

Ekspertpanelet finder det tilfredsstillende at udbuddet registrerer årsager til studerendes frafald fra udbuddet, men vurderer det samtidig som en mindre svaghed at udbuddets viden om frafald fra udbuddet er ret overordnet. Det er vanskeligt at handle målrettet når årsagerne er opgjort i generelle kategorier som fx "personlig årsager" og "flytning".

Udbuddet har iværksat en række aktiviteter som skal understøtte at de studerende gennemfører uddannelsen. Som eksempler på disse aktiviteter kan nævnes tilbud om tre individuelle studie-samtaler med en holdunderviser som holdes inden for de tre første moduler, samtale med studie-vejleder til de studerende der ikke består en eksamen i første forsøg, forkursus i kemi på ti timer (dvs. før studiestart), og forlænget prøvetid til studerende med andet førstesprog end dansk.

Dokumentation:

Institutionens redegørelse for kriterium 15 og nøgletal for kriterium 15.

Kriterium 16: Vurdering af læringsudbytte

"Prøver og eksamensformer sikrer en tilstrækkelig samlet belysning af, hvorvidt en studerende har realiseret mål for læringsudbytte.

Uddybning

Udbuddet skal redegøre for og dokumentere,

1) at de valgte prøver og eksaminer er velegnede til at belyse, om en studerende opnår de læringsmål, der skal vurderes ved prøven/eksamenen,

2) at de valgte prøver og eksaminer samlet set giver et tilstrækkeligt dækkende billede af, om en studerende har opnået viden, færdigheder og kompetencer, der svarer til mål for læringsudbytte."

Vurdering:

Kriteriet er opfyldt.

Begrundelse for vurderingen:

På grund af overgangen til en ny studieordning i 2008 har udbuddet kun beskrevet prøver og eksaminer for modulerne 1-6. Det har derfor kun været muligt for ekspertpanelet at vurdere disse prøver og eksaminers velegnethed.

Ekspertpanelet vurderer at de anvendte prøver og eksaminer er velegnede til at belyse om de ønskede læringsmål på de enkelte moduler er opnået. De valgte prøver er godt beskrevne, og dokumentationen viser at der ligger grundige og fornuftige overvejelser til grund for valget af hver enkelt prøve. Redegørelsen viser bl.a. at de seks moduler som udbuddet har redegjort for, evalueres med en blanding af interne og eksterne prøver og eksaminer. Modulerne 1, 2, 4, 5 og 6 har interne prøver, mens modul 3 har en ekstern prøve. Prøverne giver et bredt billede af om de studerende har opnået målene for modulerne, hvilket fx fremgår ved at prøven på modul 1 tager udgangspunkt i en case som giver mulighed for at prøve om den studerende evner at bevæge sin tænkning mellem faglig viden og en konkret casesituation, mens modul 4 afprøver den studerendes viden og færdigheder i relation til en praksissituation.

Selvom ikke alle udbuddets prøver og eksaminer er beskrevet endnu, vurderer panelet at det er sandsynliggjort at prøver og eksaminer vil give et tilstrækkeligt dækkende billede af om den studerende har realiseret mål for læringsudbytte efter endt studieforløb. Panelet bygger sin vurdering dels på det forhold at der er prøver og eksaminer ved afslutningen af hvert modul som belyser om den studerende har opnået modulets læringsmål, dels på panelets vurdering i forbindelse med kriterium 6 om at der er god sammenhæng mellem læringsmålene for udbuddets elementer og det overordnede mål for læringsudbytte.

Dokumentation:

Institutionens redegørelse for kriterium 16.

Kriterium 17: Opnåelse af læringsudbytte

"Uddannelsesudbuddets dimittender realiserer mål for læringsudbytte i tilfredsstillende grad.

Uddybning

Udbuddet skal redegøre for og dokumentere, at udbuddets dimittender opnår tilstrækkeligt gode karakterresultater, set i forhold til resultaterne for det uddannelsesområde, der akkrediteres, eller i forhold til resultaterne for beslægtede uddannelsesområder."

Vurdering:

Kriteriet er opfyldt.

Begrundelse for vurderingen:

Samlet set

Nøgletallet for udbuddet er over den vejledende maksimumgrænse, hvilket er et negativt udgangspunkt for ekspertpanelets vurdering af kriteriet. Men på baggrund af institutionens supplerende redegørelse finder panelet at udbuddet på tilfredsstillende vis søger at løse opgaven med at fastholde studerende på studiet, hvilket i nogle tilfælde giver de lave karakterer. Samlet set vurderer panelet derfor at kriteriet er opfyldt.

Uddybning

Ekspertpanelet konstaterer at 8 % af karaktererne, som fremgår af eksamensbeviserne for udbuddets dimittender har karakteren 02. Nøgletallet for udbuddet er dermed over den vejledende maksimumgrænse på 7,5 %, som er fastsat i forbindelse med denne akkrediteringsvurdering, hvilket ikke er tilfredsstillende. Den vejledende maksimumgrænse er fastsat i fællesskab af alle de ekspertpaneler, som er med til at vurdere et udbud af sygeplejerskeuddannelsen, og EVA, og gælder for alle udbud af uddannelsen. Nøgletallet er beregnet ud fra karaktererne for de tre eksterne eksaminer for udbuddets dimittender fra de sidste to semestre.

Institutionen har haft mulighed for at indsende supplerende redegørelse og bilag, som belyser og begrundet særlige forhold som institutionen mener har indflydelse på nøgletallet, og som derfor skal tages med i betragtning ved ekspertpanelets vurdering af om udbuddet opfylder kriteriet.

Udbuddets ledelse har under besøget redegjort for at flertallet af dem der søger udbuddet, bliver optaget. Udbuddet har iværksat initiativer som forsøger at fastholde udbuddets studerende, men det betyder også at studerende der er bogligt svage, bliver fastholdt. Ekspertpanelet vurderer at det kan have indflydelse på antallet af afgivne karakterer på karakterskalaens niveau 02, og sammenholdt med det faktum, at blot en anden karakter kunne have fået udbuddet til at ligge på den positive side af den fastsatte maksimumsgrænse, er det tilfredsstillende. Samlet set vurderer panelet derfor at kriteriet er opfyldt.

Dokumentation:

Nøgletal for kriterium 17, interview med ledelsen under institutionsbesøg og supplerende dokumentation.